

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra 3.40 P, negyedévre 9.80 Pengő. Csekk: 50.046

Honvédkarácsony

Felemelő és megnyugtató az a megmozdulás, amely hősi halottaink hozzátartozóinak és a fronton küzdő honvédeink családtagjainak széppé és meleggé akarja tenni a karácsonyt. A magyar társadalom ajándékot nyújt át azoknak, akik atya nélkül, a nagy fiu nélkül árvák, vagy elhagyottak.

Az anyagi támogatás azonban egy magában nem elég. Az itthonmaradottnak nemcsak az asztalát kell meg rakni minden jóval, hanem a lelküket is. Nem értük el célunkat, ha az ajándékozás után a hős hozzátartozói ismét szomorúság veszi körül a távollevő családtag miatt. A szomorúságnak nagyszerű ellenszere az emlékezés és a hit. Tanítsuk meg őket emlékezni és hinni, szebb, bensőségebb, melegebb lesz a karácsonyuk.

A családtagok tárják fel az emlékezés kapuját és azon keresztül idézik meg a fronton küzdő apát vagy fiút a maguk körébe. Az emlékezés közel hozza alakját, arcvonását, hangját. Idézzék szavait, beszédeit, terveit, tréfáit, a régi boldog időket, melyeket együtt töltöttek, a családi eseményeket, melyeknek együtt örültek. A beszélgetés során egyszer csak úgy érzik majd, hogy a távollevő köztük van, int, tanítja, szórakoztatja őket. — Szinte hallják nevetését, érzik bátorító kézzorítását és szívükben melegség, békés boldogság költözik.

Tegyük ezt akkor is, ha a katona apa, vagy katonafiú már nem lenne az élők sorában. Az emlékezés az elköltözött alakját is megőrzi, megtartja. Nem engedi, hogy elfelejtsük azt, akit egyszer szerettünk és magunkénak vallottunk. Nagy kincs az emlékezés, éljünk vele és szebb lesz a karácsonyunk.

Az emlékezés megőrzi a távollevőt és a hősi halottat, de az Isten még jobban megőrzi őket. — Isten a mi jószágos menyei Atyánk. Erre az igazságra az tanított meg bennünket, akinek születését karácsonykor ünnepeljük. Jézus azért lett emberré, azért tanított szóval és példával, azért szenvedte el a kereszthalált és azért támadt fel, hogy higgyünk szeretetében. Isten Atyja annak a katonapapának és katonafiúnak ott kint a fronton, miként Atyja a családnak is itthoz. Atyai szíve őrzi, védi az elszakítottakat, hogy újra egyesíthesse őket. Ha ezt hisszük, akkor imára kulcsolódik a kezünk és e szavakkal fordulunk Istenhez: »Jószágos menyei Atyánk! Neked ajánljuk akik,

Tovább fokozódtak a súlyos harcok keleten

A tegnapi hadijelentések ismételtén arról adnak számot, hogy a néhány nap óta ismét erőre éledt harcok hevesége a tegnapi napon tovább fokozódott. A támadási láz fokozatosan kezd mindinkább átcsapni észak felé is. A legkeményebb harcok színhelye ezúttal Nevel térsége volt. Nagy tömegben elkecseregelt rohamokat intézett ezen a frontszakaszon a Szovjet a német védővonal ellen. Kiméretlen tüzéségi párbaj és közeltusa fejlődött ki több ízben a harcoló felek között.

Ezek a harcok a legújabb jelentések szerint még most is tartanak.

Alig volt kisebb a harcok hevesége Kirovográdnál. Itt is több hatalmas erejű támadóhullám kísérelte meg a német vonal áttörését. A közelmúltban megindult slobini és berezinai harcoknál is nagy erőfeszítéseket fejtett ki a szovjet. Az ellenségnek — hír szerint — sehol sem sikerült eredményt elérni.

Helyi angol sikerek az olasz fronton

Az elmúlt nap az összpontosított angolszász támadásnak, sikerült az olasz front egy szakán helyi jelentősegi áttöréssel kisebb eredményt elérni.

Hivatalos tengely közlés szerint ennek a sikernek az áttörési pont helyzete miatt különösebb kihatása nem lesz a front összallapotára.

Súlyos légitámadás Nyugatnémetország ellen

Tegnap ismételtén az átlagos méreteket felülmúló súlyos légitámadás érte Németország egyes nagy centrumait.

A támadások középpontjában ezúttal ismét Berlin állott. A jelentések szerint a német fővárost olyan súlyos károk érték, amilyen a korábbi időkben kevés fordult elő. A támadó repülőgépek közül csupán Berlin felett 38 gépet lőtt le a német légvédelem.

Ezzel egyidőben az ellenséges támadás egy másik hulláma Északnyugatnémetország partvidékét érte. Sok bombát dobtak le több helységekre, de főleg Brémára. Itt is súlyos károk keletkeztek.

Vakhr a török-német viszony lazulásáról

Közismert a török külpolitika egyenesen nyílt álláspontja, mégis egyes körök azt a hírt röpitik világgá, hogy Németország a lazuló török viszony miatt az ott lakó polgárait családostól hazaszállíttatja. Berlini illetékes kommentár kitalált koholmánynak minősít a hírt.

Az angolszász politika nem nézi minden aggodalom nélkül a cseh-orosz egyezményt

A cseh orosz kölcsönös segélynyújtási egyezmény megszületése óta ez a diplomáciai esemény élénken foglalkoztatja világszerte a vezető politikai köröket. Legutóbb Amerika erőlyes tiltakozása hangzott el az ellen a vád ellen, mintha ő vetette volna fel ennek az egyezménynek az eszméjét. Ez a tiltakozás csak megerősíti azokat a pár napos híreket, hogy az angolszász politika nem nézi minden aggodalom nélkül e körül az egyez-

mény körül tornyosuló terveket. Ennek végső céljaként újabban azt sejtik, hogy egy Szovjet érdekelttséghez tartozó s a középeurópai államokból összekovácsolt hatalmas középeurópai államtömb kialakítását tervezik ezzel, amely természetesen megzavarhatja az angolszász hatalmi politikai vonalvezetést. Ugy látszik, még sem egészen gondtalan a szovjettal egy táblából cseresznyét enni.

a fronton küzdenek: apánkat és fiunkat. Kérünk, őrizz, védjed és hozd vissza őket! Ha pedig van, aki már nem tér vissza hozzánk, fogadd magadhoz, őrizz meg, hogy egykor viszont láthassuk és örökre egyesülhessünk vele.

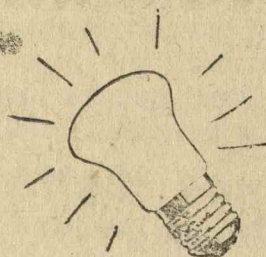
Az 1943. év karácsonyának első téltett éjjelén a hit fénye ragyogjon

be minden hajlékot. A távollevő hősnek helyét tölts be a reál való emlékezés és szívünk szelid békéje, szent nyugalma áradjon a honvédek hozzátartozóira. — Éreztessük meg, hogy nagy kincs a hit, mely tűrni, remélni megtanít s akkor valóban szebbé tettük a karácsonyukat.

Dr. SZABÓ JÁNOS

Nosza, gyorsan kapjuk fel...
Még ennél gyorsabban is pénz-
hez juthat! Vigye vissza a keres-
kedőhöz elhasznált TUNGSRAM
KRYPTON lámpáit!

Ravasz László református püspök beszéde

A felsőház ülésének végén került sor Ravasz László református püspök nagy érdeklődéssel várt felszólalására. A felsőházi tagok a püspök fejtegetéseit nagy figyelemmel hallgatták.

A propagandáról szólva kijelentette Ravasz László, hogy

szükséges, hogy minél több bátor, nyugodt és tiszta szó hangozzék el. Kétségtelen, hogy a világháború még csak ezután érkezik el csúcspontjához, de egyre többet hangoztatjuk a békét. Minden háború a béke eszköze és a legsürgősebb feladat lesz a békére való átmenet. Hiába nyeri meg valaki a legnagyobb háborút is, ha elveszti a békét. Egy elveszített háborút okos és becsületes békével jóvá lehet tenni sok tekintetben, ha a békével kiengesztelődés és megbékélés is jár. Ha a párizskörnyéki békében több lett volna a kiengesztelődés és a megértés, talán elkerültük volna a második világháborút.

— Hogy milyen szellem fogja át hatni a békét, erről a jóslatokon kívül vigasztaló sugár is látszik. Ilyennek lehet nevezni az Atlanti Charta megállapításait. De az a döntő, hogy mit jelent a gyakorlati alkalmazásuk. Kezdi hangoztatni, hogy a világ veze-

tésének könnyebbége megköveteli, hogy a nagy nemzetek életkategóriájára rendezkedjünk be. Ez pedig a kis nemzetek hátrahagyását és elpusztítását jelenti. Megfelelnek arról, hogy a fehér ember műveltsége az európai műveltség, akkor is, ha más kontinensen gyökerezett meg és ehhez hozzátartozik a kis nemzetek életformája. (Nagy helyeslés és taps.) Amit a kis nemzetek együttesen tettek, sokkal többet ad ki, mint bármelyik nagy nemzet tiszteletreméltó alkotása.

— Minél inkább közeledik a béke való átmenet — folytatta a püspök — annál inkább nő az egyház jelentősége. Akármilyen katonai megoldása lesz a világmérfőzésnek, kétségtelen, hogy az emberi műveltség romlادékain nem marad más intézmény, mint a Krisztusi egyház. Ezért az új világ kialakulásának archimedesi pontját az egyházak szolgálata nyújtja, de csak akkor, ha maguk is a békének, a jó akaratnak, a megértésnek és megbecsülésnek ragyogó példáit adják, (Ugy van! Ugy van!) A nagy emberi és nemzeti közösségeket csak akkor lehet eredményesen ápolni, ha a különböző egyházak között békeség és jóakarattal van. A közömböségtől való bármily

jogos félelem nem fog menedéket adni amikor segíteni és szeretni kellett volna egymást. Ezért öröndetes, hogy az egyházak világszerte a megértésen munkálkodnak. Az egész magyar társadalom a legmélyebb visszhangot adta egy fennkölt lelkű főpap kezdeményezésére, hogy miképpen közeledjenek egymáshoz a magyar keresztény egyházak. Ha ennek eredménye lesz, a késő unokák nem fogják szemrehánytani ennek a korszaknak hitbeli gyengeségét.

A nagyhatású beszédet a felsőház tagjai helyesléssel és hosszantartó tapsal fogadták.

Sertésbél

állandóan kapható
PIACSEK-hentesnél

A nagyvárad kir. törvényszék.

P. 7651/1943. szám.

Hirdetmény

A nagyvárad kir. törvényszék Péter Lajos nagyszalontai ügyvéd által képviselt Ursán Demeterné szül. Antal Erzsébet nagyszalontai lakos folyamodó kérelme folytán az 1894: XXXI. tc. 77. §-ának b) pontja alapján felhívja az ismeretlen helyen tartózkodó Ursán Demeter volt nagyszalontai lakost, hogy feleségével: Antal Erzsébet nagyszalontai lakossal az 1934 évi április hó 4 napján a nagyszalontai állami anyakönyvezető és egyház lelkésze előtt kötött házasságon alapuló életközösséget a jelen hirdetménynek a hivatalos hirdalában történt beiktatását követő naptól számított egy év alatt állítsa vissza, mert ellenkező esetben a folyamodó keresete következtében a bíróság a házasság felbontása felől fog határozni.

Felhívja továbbá, hogy tartózkodó helyéről a bíróságot értesítse, mert ellenkező esetben a megindítandó bontóperben új hirdetményi idézés mellőzésével dr. Veress Gyula ügyvéd, nagyvárad Hitler A. u. 7 sz. alatti lakos, most kinevezett ügygondnok fogja őt képviselni.

Nagyvárad, 1943 évi november hó 17.
dr. Olasz Béla s. k.

a tanács elnöke, olvashatatlan aláírás
s. hiv. tisztviselő.

E l ő a d á s 193 szereplővel

Vasárnap délelőtt 10 órakor nagy öröme lesz a szalontai apróságoknak.

A városi kulturház színháztermében a népművelési bizottság az óvodák közreműködésével mesematinét rendez amelynek 193 szereplője van.

Versek, párbeszéd, jelenetek, táncok kavarognak a másfélórás műsorban, amelynek befejezése képen minden szereplő és néző, feltéve, hogy megfelel a korhatárnak, izelítőt kap a méznádból készült mézeskalácsból.

Belépődíj nem lesz, azonban belépni csak jeggyel lehet, melyet az óvodák osztanak szét az érdekelt apróságok, illetve azok szülei között.

Karácsonyi-képeslapok, szalontai cukorkapapír, staniol, kalendáriumok nagy választékban a T. BALOGH könyvesboltban

60 a »Nagyszalontai Az Ujság« telefonszáma.

Kenyér a járdán

Tegnap hajnalban kiléptem a kapun és egy darab kenyeret találtam a járdán. Fehér volt és puha. Éjjel esett az eső és egészen elázott. Talán el ejtette valaki, az is lehet, hogy eldobta. Én azonban felvettem, nehogy eltapos sák. Kezemben tartottam, nézegettem és anélkül, hogy akartam volna a kis kenyér gondolatban messzi ultra vitt.

Ősz volt. A parasztok dolgoztak a mezőn. Forró verejtékük cseppje a fel turt barázdába csorgott. Utánuk jött a vetőgép. Szórta a magot, amelyben már bent volt a kalász ígérete. Aztán tél lett. Puha hótakaró alatt aludt a kis buzaszem. — De nem halt meg. Mikor megjött a tavasz, a napfény si mogató melegére, elődugta bozontos üstökét a vetés. A trillázó pacsirta égbe furta magát, a gazda pedig imára kul esolt kézzel várta a nagy aratást. — Végre megindult a munka. Aratók, marokszedők, kévekötolók, gépmunkások, gépetelők és mennyi ember dolgozott, izzadt még míg az új buza a malomba került és liszté vált. — Aztán az ott hon munkája következett. A gazda asszony kovászt vegyít a liszthez, majd megdagasztotta a tésztát és a kemencében szép ropogásra sütötte. Fenséges pillanat lehetett, amikor a gazda felszelte és kiosztotta az áldott kenyeret, — az életet. Az életet, amely az előbb még lent feküdt a járdán, most pedig itt van a tenyeremben. Az a kenyér, amelyért annyi ember dolgozik míg az asztalra kerül, amelyért szüntelenül így imádkozom: A mi minden napi kenyérünket add meg nekünk Uram...

A kenyeret sohasem szabad a földre dobni, vagy a járdára ejteni.

Dr. PAP JÁNOS

A „MAGYAR KULTURA“

KARÁCSONY NAPJÁRA

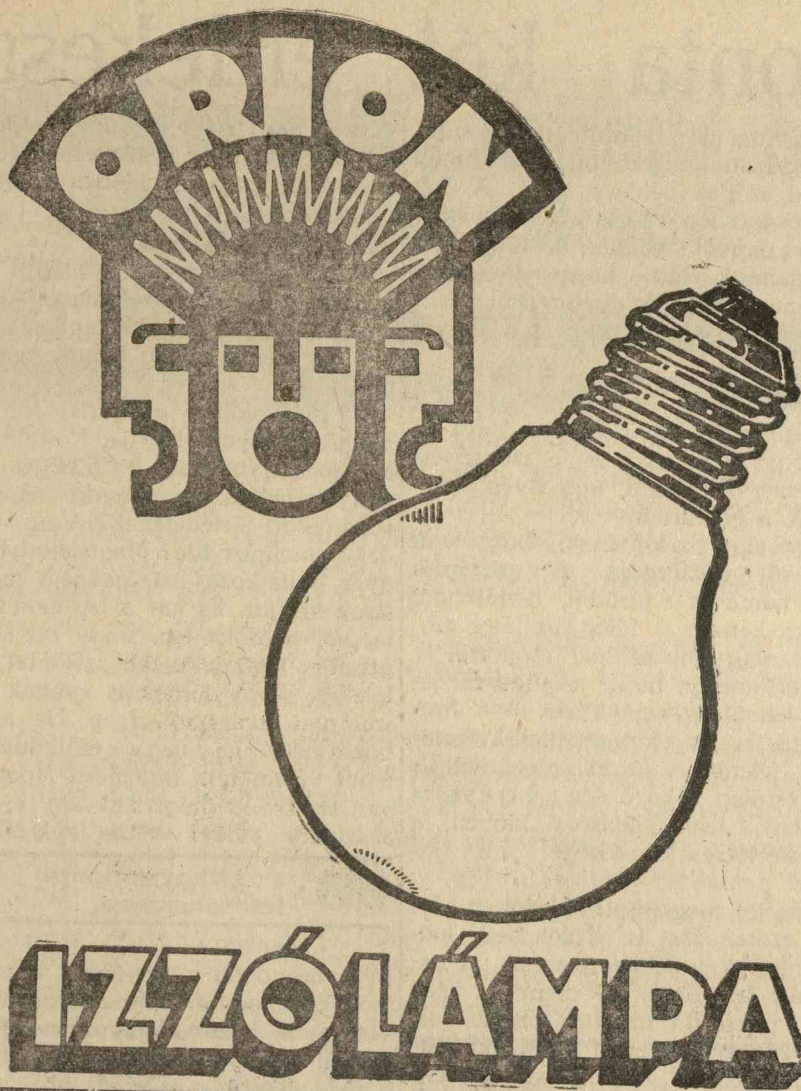
Hoz sok ajándékot mindenki csodálja. Sokféle játékszer, sokféle a könyve, Gondol a hasznosra, gondol az öröme. Talál ott mindenki olyat, amit kíván, Van dob, puska, csákó, huszár szép paripán. Kard is van s mellette harsogó trombita, — Ha megszólal, rögtön ugranál a lóra. Állatok közt medve, jött a rengetegből, Messziről, fán éppen székelyek földjéről, Ahol égig nő a magas-hegyek orma, Nézd a képeskönyvet, az rögtön mutatja. De aki már felnőtt, az is megtalálja Mindazt, amit kíván, minék hasznát látja. Van ott cserkészring és hozzá felszerelés, — De mindent leírni, bármennyi szó kevés. Hogyha szemünk látja, nemcsak megcsodálja, De rögtön rámondja: itt semmi se drága! És igaz: hogy szép is jó is minden darab, Hogyha nem sietünk, — nekünk nem is marad. Ugy elfogy itt minden, tudjuk már előre, — Én sietek oda, ne késlekedj te se! Hiszen jól tudod, hogy épp a főutcára Nyilik a boltajtó, amikor nincs zárva. Siet most mindenki, hogy ott azt megvegye, Amitől boldog lesz Karácsony ünnepe.

Börkabátfestés minden színben

Aktatáskák, bőröndök, pénztárcák, bőrrikkülők, női színesövek nagy választékban

KISS ERNŐ

szijgyártómester, Toldi tér 2.

1944. január 1-től érvényes örlési-jogosítványok kiválthatók

Polgármesteri hivatal értesíti a lakosságot, hogy az 1944 év január 1-től érvényes örlési jogosítványok a közélelmezési hivatalnál a következő sorrendben kaphatók ki a közélelmezés 4. számú szobájában:

I. kerület: december 18-án és 20-án, szombaton és hétfőn,

II. kerület: december 21, 22, 23-án, kedden, szerdán és csütörtökön,

III. kerület: december 24 és 27-én, pénteken és hétfőn,

IV. kerület: december 28, 29-én, kedd és szerda.

V. kerület: december 30, 31-én csütörtökön és pénteken.

VI. kerület: Január 3 és 4-én, hétfőn és kedden.

Tanyai lakosok az itt felsorolt napok bármelyikén jöhetnek.

Figyelmeztetjük a jogosultakat, hogy e kiírt sorrendet feltétlenül tartsák be, soron kívül senkinek a jogosítványát el nem intézik.

Mindenki hozza okvetlenül magával eddigi örlési jogosítványát és cukorjegyének számát.

Gazdasági hírek

A magyar malomipar a napokban beadványt intézett a közellátásügyi miniszterhez. A beadványban olcsó hitelt kért a vidéki malomipar részére, mert a vidéki pénzintézetek a kamatokon felül különböző címeken tettemes költségeket számítanak fel a kölcsönök után. Kérték, hogy a minisztérium az örléménykereskedőket és feldolgozókat egy havi szükségletüknek megfelelő örléménykészlet átvételére kötelezze. A malomipar kérte továbbá a kiörlési százalék csökkentését és a kereskedelmi és vámörles egyszerűsítését is.

Rövidesen sor kerül a kereskedelmi és iparkamarák részleges önkormányzatának visszaállítására. Január első felében nevezik ki a kereskedő és iparos beltágait, akik azután egy-egy szakmai elnököt és végül egy kamarai elnököt választanak. A két szakmai elnök lesz a kamara két alelnöke. A rendelettervezet, amely visszaállítja a kamarák részleges önkormányzatát, már készen van. A kamarai beltágokat előreláthatóan a kamarák miniszteri biztosságainak javaslata alapján nevezi ki a kereskedelmi miniszter.

lletékes tényezők megállapították, hogy sokkal több kerékpárváz kerül forgalomba, mint amennyi gumi rendelkezésre áll a kerékpárok felszerelésére. A kereskedők sok helyütt csak azokat a vevőket szolgálják ki gumival, akik új kerékpárvázat vásárolnak. Ezért a jövőben új rendszabályok lépnek életbe

a kerékpárok gyártásánál annak megakadályozására, hogy a helyzettől egyesek visszaélhessenek.

Az édesipari vállalatok az idén öt vagon kakaót hoztak be külföldről. Ezt a mennyiséget most osztják szét az egyes üzemek között azzal a megszorítással, hogy a kakaóból csokoládé nem készülhet, hanem csak más gyártmányok izesítésére lehet felhasználni.

Az épület-fuvarszállításra a jövőben anyag-hivatali engedélyt kell szerezni, mert a vasút csak engedély felmutatása esetén veszi fel az árut. Ezzel az intézkedéssel akarják megakadályozni, hogy a faanyag „feketén” jusson a fogyasztókhoz.

— Az áldott állapotban lévő asszony kötelessége törődni azzal, hogy béli működése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelenként éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik, amely kellemesen és pontosan szabályozza az anyagcsere folyamatát. Kérdezze meg orvosát!

Terjessze

a

NAGYSZALONTAI

„Az Ujság”-ot

Szalonta két érdekessége

Két, a szalontai társadalom erejéből, szükségletéből kisarjadzott, megszokott, mindennapi tényezőről hadd szóljak néhány szót. A két kulturális jelentőségű tényezőről naponta beszélünk, nevüket naponta halljuk, de még nem álltunk meg fogalmuk előtt, hogy értéküket, jelentőségüket megítéljük. A gőzfürdőről és a szalontai „napilap”-ról legyen szó, ha helyet adnak a lap hasábjain.

A gőzfürdő

Ha van Szalontán egy hely, melyről elmondhatjuk, hogy ott a hasznost, a szükségst a kellemessé lehet összekötni, úgy ilyen helynek nevezhetjük a gőzfürdőt.

Nagy nyeresége Szalontának, hogy van rendes fürdője, sőt gőzfürdője. A gőzfürdőt igénybe veheti nemcsak a fürdőni, tisztálkodni vágyó közönség, hanem a főleg kezelésre szoruló rheumasók, vagy hurutosok csoportja is. Már maga a körülmény, hogy állandó fürdés és tisztálkodási lehetőség van általa, — Szalontának kulturális erejét közönségének kulturális igényességét jelenti. A fürdő magánvállalkozás és azt kizárólag a közönség igénye szükséglete, pénze tartja fenn. Háborús időben a tisztálkodásnak kétszeres jelentősége van (kiütéses tifusz).

A kicsi, de jól megépített fürdőben fürdőzni kellemes szórakozás is. Különösen hétköznapon. Ilyenkor kevesebben vannak a nagyobb a mozgási lehetőség. A csendes kádfürdők mellett a gőzfürdő mindig hangulatos. Mert a melegvízű medencében kikapcsolhatják magukat a fürdőbe a zuhanyozás sem történhet meg minden hang nélkül. De a nedves gőzkamra és szárazgőzkamra ajtaja mögött ismét csend van. Hallgatagabbak lettünk a túlhevüléstől. Ám a zuhanyozás, masszírozás vagy csak rövid séta a megszokott hőmérsékletű teremben, ismét visszaszerzi előbbi kedélyünket. Van heverő helyiség is és a fürdőből való távozás előtt jól kipihenhetjük magunkat. Szinte szórakozásként mulik tőlünk az idő, különösen ha szomszédainkkal ismeretséget kötöttünk. Ismeretlenek, vagy ismerősök között, — az mindegy, — mindig megéred a társalgás a tere-tere a jó meleg légkörben kellemes szórakozást nyújt.

De legyünk csak tárgyilagosak és megfigyelhetünk más jelenségeket is. Nézzünk körül, állapítsuk meg, hétköznapon kik vannak itt? Nők. Férfiak hétköznap nincsenek? Alig. S vasárnap? Zsufolásig vannak férfiak. Na gyობbrészt kereskedők, iparosok, tisztviselők. Ez rendben van, de hol van a város lakosságának a zöme? Hiszen alig 2 tojás árából lehet fürdőni, szórakozni. Az asszonyok itt vannak a hétköznapi fürdőnapokon, de a férfiak csak kevésszámmal.

Remélhetőleg az asszonyok révén hozzájuk is eljut a fürdőzés kellemességének a híre és mivel a haszna nyilvánvaló, — e szórakozást a hasznosért remélhetőleg ők is magukévá teszik. Lássuk azonban az érem másik oldalát is.

Miért nincs a fürdőben több zuhanyozó? Miért nincs még egy medence? Egyik langyosabb, másik melegebb vízzel? Vagy miért nincs a régi uszoda medencéje fedett uszodaként a fürdőhöz kötve? Hogy télen is szelesebb néprétegek vehessék hasznát a fürdőnek? S ott uszni is lehetne tanulni s télen is gyakorolni lehetne az uszás sportját. A régi Szalontának csak ez a 12 méter hosszú medence állott nyáron fordús-uszás céljára rendelkezésre, a diákok serege ott tanult meg uszni. Jó magam is az ott szerzett uszástudásommal mertem neki vágni a Dunának átuszni. Miért ne vegye annak hasznát télen is a mai nemzedék?

A fürdő vasárnapi forgalma azt bizonyítja, hogy kicsi. A kabinok szaporításának szükségességéről ne is beszéljünk.

No, de az alkotás, a bővítés a vállalkozó szellemétől függ, ez pedig a látogatottságnak lehet a függvény. Remélhetőleg további fejlődés.

Kirakathoz dekoráló papírok, karácsonyi Rózsavölgyi és Nádor albumok ugyszintén Zsoltárok és Bibliák nagyválasztékban Székely papírüzletben.

désnek néz elébe, s mindig többen lesznek, kik megszeretik s érdemesnek tartják időnként felkeresni, ezt a téli időben pótolhatatlan tiszasságort.

A „napilap”

Ki ne ismerné Szalontán s ki ne várná naponta a „Nagyszalontai Az Újság”-ot, városunk négyoldalas napilapját? Miért várja? Mit vár benne? Van benne valami? Lássuk csak!

Első oldalon a legfrissebb politikai hírek, világeseemények riportja. Röviden hozza? Nem baj, fő a gyorsaság, a hűségese leközlése az annyira fontos, eseménydus napok, órák legjelentősebb történetének. Van valami közérdekű országos hír? Megtalálod benne. A magyar vonatkozású dolgokat a magyar meglátások szerint. És hát a lap nem tagadhatja meg magát, szalontai lap, s így ott találjuk a legfrissebb, legérdekesebb szalontai híreket, közléseket. Apró dolgok is vannak benne? Vagy szalontai szenzáció? Igen. De az sem volna hozzávaló, ha nagy erőlködéssel tulajkarna tenni valamelyik budapesti lapon. Szalontához van szabva, s mégis túl tesz s többet nyújt akárhány vidéki város lapjánál.

60 a „Nagyszalontai Az Újság” telefonszáma.

Önzetlen és építő. Építi szélesíti a magyar öntudatot közöttünk s egymáshoz közelebb hoz bennünket, szalontaiakat. S a mai viszonyok között, amikor annyi mindent kell építeni, s elsősorban építeni kell az új, a szélesebb látókörű, összetartóbb, acélosabb, önmagunkért, fajtánkért áldozatkészebb, tevékenyebb magyar lelkeséget, — akkor e szellemi forrásként bogogó erő közöttünk kétszeresen megbecsülendő.

En büszke vagyok Szalonta két érdekességére, gőzfürdőjére és napilapjára. Dicsekedni is szoktunk vele. Ha távoli ismerőseim, városlakó barátaim megkérdeznék, milyen hely az a Szalonta t. i. Arany János szülőhelye, azt

szoktam mondani: kulturhely, s van két különlegessége: napilapja s gőzfürdője.

Egyik a szellemiség, másik a test legelemibb szükségletét kívánja kielégíteni. E két kulturális jelenség, nem felszínes valami. Hanem sokkal mélyebbre nyúló gyökérezetű szükséglete Nagyszalonta társadalmának. Több évtizedes multra tekint vissza mindegyik, átvészelték a közelmúlt nehéz évtizedeit és a napilap pl. 2000-es számban fogy el naponta. Gőzfürdő és napilap: Nagyszalonta átlagos műveltségi értékének fokmérője, kulturerejének bizonyítéka. Nem minden hasonló lélekszámu városunk dicsekedhet hasonlóval. S kérdezhetném, véletlen ez, hogy így van? Hogy a kicsiny Szalontának napilapja van? Nem véletlen. Oka: a néplelek alaptermészete. Véletlen az, hogy Szalonta közönségéből Arany János, Erdélyi József, Zilahy Lajos, Sinka István nőtt ki? Nem véletlen. Hanem a szalontai alkotó, formáló lelkiség teremtsé.

Azt írtam legelől: Szalonta két érdekessége. Irhattam volna azt is: az érdekes Szalonta.

Dr Sz. P.

Negyven éves korig a férfiak vannak többségben

Az 1941. évi népszámlálás adatai elmondják, hogyan zsugorodik össze a férfiak létszáma a többségről a nők létszáma alá

Most tétük közé az 1941 évi népszámlálás életkori adatai s ezek rendkívül érdekes képet mutatna olyannyira, hogy pár sorban foglaloznunk kell velük.

Megtudjuk az adatokból, hogy Magyarország 1941 évi 14.679.573 lakosságából a többség nő volt, mert a nők száma 7.454.313, a férfiaké csak 7.225.260 volt. Régi igazság, hogy a férfiak száma kevesebb, mint a nőké. Nem is itt van a közzétett adatok érdekessége, hanem abban, hogy az alacsonyabb életkorban még mindenütt a férfiak vannak többségben és csak 40 éven túl kezd a nők többsége kidomborodni. Itt mutatkozik meg az életnek az a sok veszélye, amely inkább a férfiakat pusztítja, mint a nőket.

Életkoruk szerint Magyarország lakosságának lélekszáma így alakult: 0-10 éven aluli férfi 671.600, nő 655.473. 6-11 év közötti férfi 824.525, nő 806.935. 12-20 év közötti férfi 1.151.613, nő 1.135.836. 20-30 év közötti 1.171.387 fő. Eddig tehát a férfiak vannak többségben, de a búvós 40 évtől kezdve mindjobban kidomborodik a nők többsége. Így: 41-50 év közötti férfi 870.152, nő 956.260. 51-60 év közötti férfi 622.713, nő 734.608. 61-70 év közötti férfi 221.918, nő 246.240. 81-90 év közötti férfi 49.979, nő 62.540. 91-100 év közötti férfi 2.235, nő 3.942. 101 éven felül férfi 44, nő 95.

Amíg tehát 400 éven alul a férfiak többségben, 40 felett fokozatosan romlik az arányszámuk a nők javára, addig száz éven felül a nők száma a férfiak kétszeresét meghaladja s még vannak, akik azt mondják, hogy nem jó nőnek lenni!

Iparos nagygyűlés

A Keresztyén Iparosok Országos Szövetsége most tartotta Bornemissza Géza iparügyi miniszter részvételével országos nagygyűlést. Ez alkalommal az iparügyi miniszter figyelemreméltó beszédet mondott. Hangsúlyozta a magyar ipar jelentőségét és a kisipar fontosságát. A multra hivatkozva kiemelte, hogy a magyar iparos minden időben egyik fő erőssége volt az ország gazdasági vérkeringésének, mint ahogy ma is a belső front egyik legmegbízhatóbb katonája. A nagygyűlés végén az ország iparos társadalmának kiküldöttjei határozati javaslatban tették hűséget a belső front legelkiismeretesebb szolgálatá mellett. A Kormányzó Urunkat pedig hódoló táviratban üdvözölték.

Levente- és cserkészruhák előjegyezhetők a levente- és cserkészboltban

„MAGYAR KULTURA”

Karácsonyra kitűnő csemege és rizlingbor kapható 25 literes tételben Petőfi-utca 18.

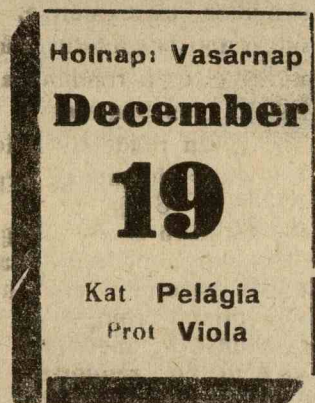
Karácsonyfa érkezik, rendeléseket felveszek

ifj. Kiss P. János csemegekereskedő

H I R E K

Tovább váltja be közzelemezés a lábbeli igénylőlapokat

A HÖMERSEKLET
reggel 7 órakor — 4 délelőtt + 8 fok volt

NÉMETH MARGIT
és

ERDEI MIHÁLY

A hó 19-én, vasárnap déli fél 12 órakor tartják esküvőjüket a helybeli református templomban, melyre rokonaikat, ismerőseiket és jóbarátait az ezton hívják meg.

— A református Nőszövetség folyó hó 23-án, csütörtökön osztja ki Krisztus kiscsinyei és szegényei számára a karácsonyi szeretet ajándékait. Kérjük hittelstvéreinket, hogy a szeretet-csomagba szánt adományait aznap délelőtt szíveskedjenek a nagyiskola egyik tantermébe eljuttatni. **Vezetőség**

— A férfikalapok karimáját 5 és fél centire korlátozták. Az ipari anyaghiatal szabályozta a kalaptépmok súlyát és egyben meghatározta, hogy milyen széles karimájú férfikalapot szabad gyártani. A férfikalapok karimája ezennel nem lehet 5 és fél centinél szélesebb. A női kalapok formáját, illetve karimáját nem szabályozták és így továbbra is szabadon érvényesülhet az egyéni ízlés.

— 200 ezer bekecsét, 200 ezer méter férfi ruhára való szövetet, 400 ezer méter nadrágszövetet, 200 ezer darab gypjukendőt és 150 ezer pár bakancsot juttatnak a mezőgazdasági munkásoknak.

— Nézze csak Vanek ur, én ragaszkodom a szőke jövődöbelihez, maga meg egy csomó fényképet rak elém, amelyek közt egyetlen szőke nőt sem tudok felfedezni.

— Hja, kérem, ez a világ sora! Manapság mennyasszonyt is csak feketén lehet kapni.

— Felkérem a kovács-szakosztály tagjait, hogy holnap, vasárnap délután, pontosan fél 3 órára az ipartestület helyiségében megjelenni szíveskedjenek. Ugyancsak értesitem a kocsigyártó-csoport számvizsgáló bizottságát, hogy a szokásos számvizsgálás megejtése végett a fenti helyen és időben szintén megjelenni szíveskedjen. **Elnökség.**

— Felhívom a tűzharcos bajtársakat, hogy holnap, templom után minél többen jelenjenek meg bajtársunk Csete Lajos temetésén. **Vezetőség.**

TEKINTSE MEG játék rakláromat

Kozma László játékkészítő mester
JÁTÉK JAVÍTÁS! Boeszkai-utca 56

A közzelemezés 8. sz. szobájában hét-főtől kezdve a következő számú lábbeli igénylőlapokat váltják be utalványra:

29, 31, 90, 102, 105, 126, 132, 137, 145, 155, 166, 168, 169, 217, 219, 298, 314, 331, 339, 445, 453, 454, 464, 505, 506, 507, 517, 535, 559, 570, 582, 606, 635, 649, 654, 678, 690, 774, 829, 857, 864, 868, 928, 980, 1020, 1025, 1052, 1105, 1107, 1118, 1128, 1138, 1153, 1157, 1164, 1166, 1214, 1218, 1240, 1290, 1298, 1310, 1434, 1439, 1458, 1459, 1461, 1467, 1512, 1559, 1577, 1619, 1734, 1789, 1818, 1826, 1830, 1882, 1935, 1974, 1983, 2001, 2003, 2006, 2035, 2039, 2048, 2079, 2111, 2148, 2160, 2184, 2198, 2201, 2207, 2210, 2217, 2224, 2232, 2247, 2254, 2270, 2284, 2302, 2305, 2350, 2367, 2381, 2382, 2391, 2399, 2403, 2441, 2442,

2449, 2462, 2477, 2479, 2537, 2538, 2570, 2602, 2616, 2617, 2624, 2651, 2777, 2805, 2810, 2813, 2849, 2885, 2909, 2940, 2984, 2994, 3052, 3079, 3140, 3184, 3189, 3234, 3259, 3294, 3295, 3322, 3349, 3355, 3448, 3455.

A közzelemezés figyelmezteti az itt felsorolt számú lapok birtokosait, hogy az ezen számok után járó lábbeli utalványokat csakis pénteken (december 24) délig adja ki, aki e határidőig utalványát ki nem váltja, annak igénylése a fentírt számú bejelentők után ezuttal megsemmisül, azt másnak adják ki.

Egyben közli a közzelemezés, hogy a talp-utalványt igénylők kevesen jelentkeztek, úgy hogy a novemberi talp-utalvány fele még kiosztható. Talp igénylő kapható T. Balogh könyvesboltjában.

Nagyszalonta a rádió januári műsorában

A magyar rádió januári műsorába iktatta Nagy Lajos aljegyző „Városalapítás Toldi Miklós földjén” című előadását. Az előadás a városalapító hajduk és a hajdu

emlék jelentőségét méltatja és társszerzője — Arany János. Az előadás pontos idejét közölni fogjuk. Nagy Lajos aljegyzőnek ez lesz negyedik nagyszalontai tárgyú rádióelőadása.

Hol lehet ma fát kapni?

A fajegy 3 as számú szelvényét ma a következő helyen váltják:

Zsirka vasutmelletti telepén: Apponyi, Álmos, Bólyai, II. Endre, Géza fejedelem és Nagyszigeti uti lakosok.

Zsirka Arany utcai telepén: Liliom, Rózsa, Széll Kálmán tér, Rövid és Sarkantyú uccai lakosok.

Zsirka Kölesér utcai (Kósa) telepén: Koppány, Lehel, Levente és Péterháza-

utcai lakosok.

Benczik Ferenc Tenkei uti telepén: Hétvezér és Honvéd utca lakosai.

Legolcsóbban csak a termelőtől vehet, mert a kész áru egyenesen a fogyasztóhoz jut.

KOZMA LÁSZLÓ játékkészítőmester
Bocskai utca 56. Játékjavítás.

A városi Dalárda

Karácsony másodnapján műsoros estéje minden tekintetben ki fogja elégíteni a közönség várakozását. Dr. Ravasz Dezső Rákóczi vonatkozó előadása — ismerve az előadó széleskörű tudását — joggal számíthat a közönség érdeklődésére.

A Dalárda énekkara Tordai Ferenc kar-nagy kitűnő vezetésével szebbnél-szebb darabokkal lép a közönség elé. Rákóczi korára emlékeztető szavaltat Papp Piroska előadásában, valamint László János és Major Jolán ének szólói teszik változatossá a műsort.

Külön nagy érdeklődést kelt a Dalárda elsőrangú műkedvelői által előadandó „Rajtarajta” huszáros vígjáték, Karancsi Böske, Kondor Jánosné, László János, Veress Mihály és Mészáros Mancsi alakításával. A kíséretet Kóka (Horváth) Jóska és zenekara látja el.

Beléptidő I. hely 3 P, II. hely 2 P, III. hely 1 P, karzat 80 fillér. Jegyek elővételben kaphatók Szöllőssy és Széll, Horthy Miklós-ut 4. sz. alatti divatárúüzletében.

A részletes műsort legközelebbi számban közöljük.

A Dalárda pártolása magyar kötelesség!

Asztalossegédek állandó munkára felvesz Tóth Imre asztalosmester. 36—0

Hölgyek figyelmébe! Női és férfi kalaptisztítás, formálását a legújabb divat szerint vállalom. Kalapok és sapkák raktáron. Özv. Pénzesné, Tóth-Honvéd-utca 2. 42-0

Rádió-műsor

ALLANDÓ KÖZVETÍTÉSEK.

5.40 Üzen az otthon. 6.40 Ébresztő torna. 7. Hírek, éternd, 8.30 Zene. 10. Hírek. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12. Fohász. 12.40 Hírek. 1.20 időjelzés, vizállásjelentés. 1.30 Honvédeink üzennek. 2.30 Hírek. 2.45 A rádióműsor ismertetése. 3. Árfolyamhírek. 4.20 Idegen nyelvű hírek. 4.45 Időjelzés hírek. 6.50 Hírek. 9.40 Hírek. 11.45 Hírek.

SZOMBAT december 18.

2. Sáncczene. 3. Szórakoztató muzsika. 5. Solymossy Lajos táncgyűjtése játszik. 5.25 Hangképek innen-onnan. 5.50 Nagy Izabella és Orbán Sándor magyar nótákat énekel. 6.35 Fatornyok. Színmű három felvonásban. 9. Hangképek a svéd magyar uszók budapesti versenyéről. 9.20 Táncczene. 10.40 Ki mit szeret.

VASÁRNAP december 19.

8.15 Hírek. 8.30 Összinte beszéd. 9. Görög kat. egyházi ének és szentbeszéd. 10. Egyházi ének és szentbeszéd. 11.15 Evangélikus istentisztelet 12.15 Levente műsor. 2. Művészelemek. 3. Közvetítés. 3.45 Magyar nóták. 5. Az „aranygála.” Elbeszélés. 5.20 Ország-hivadar hegedül. 6.30 Budai dalárda. 7. Dalest. 7.50 Hangképek. 8.10 Rádiózenekar. 9.10 csevegés. 9.20 Magyar nóták. 10.40 Zenekari művek.

60 a Nagyszalontai Az Ujság telefonszáma.

Eladó birtok

Páger, Szeleczky, Vaszary
Uj hiradó

A nőnek mindig igaza van

Muzsika, móka, bonyodalmak, Ilse Werner, Viktor de Kowa

Nagyszalonta szive erősen dobog

A város nem csupán házak és emberek tömege, hanem organizmus — valóságos élő-lény. Van szeme, mely észreveszi a város egyes lakóinak minden ténykedését. Van szája, még pedig milyen. Van szive, mely megdobban, ha arra szükség van.

Nagyszalonta város szive - az Egyesült Női Tabor. Ennek az érző szivnek a dobogását érezzük abban a karácsonyi ünnepélyben, mely vasárnap délután 4 órakor lesz a városi kulturház színháztermében. A legigazibb szocializmus — a szeretet szocializmusa gyújt itt tüzeket azoknak az arcán, akik legjobban megérdemlik és a karácsonyi ének zengő szava azt hirdeti, hogy van itt magyar szolidaritás, mely megfogja azoknak a kezét, kik tanácstalanul és támasz nélkül botorkálnak a decemberi ködben.

Mindenkinek el kell menni erre az ünnepélyre. Első sorban azoknak, akiknek podvása a szive, hideg a lelke, akik még most sem érzik, hogy a magyar testvériség gondolata nem jelszó, hanem a nagy idők könyörtelen parancsszava. Ezzel és csakis ezzel élhetünk tovább. Nélküle Magyarország nem lesz, hanem volt.

De el kell menni azoknak is, akik most érzik és követték a szeretet parancsszavát. Ezeknek viszont azt kell megtanulni, hogy az egymás szeretése, az esetenek támogatása nem ünnepi szertartás, mely csak sátoros ünnepekre való, hanem ezután így kell cselekednünk a hétköznapiak is, ha új magyar életet akarunk. A város szivének ez a megdobbanása minden esetre örömdetes jelenség. Annak a jele, hogy Nagyszalonta él, élni akar és élni fog.

Fájdalomtól megtört szívvél, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a legjobb apa, nagy-apa, testvér és jó rokon

id. Balogh Lajos gazdálkodó

69 éves korában, hosszas szenvedés után visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Drága halottunk földi maradványait vasárnap délután fél 3 órakor helyezzük öröknyugalomra a Bocskay-utca 73 sz. alatti gyászaházba ima és a ref. templomban tartandó emlékbeszéd után.

A gyászoló család.

Eladók használt vaskályhák, csikospórok és spór-plattok. Kenéz lakatos, Mussolini-ut 48.

Elveszett egy vereskoca disznó. Megtaláló jutalom ellenében jelentse Sarkadi ut 15.

Eladó egy teljesen új Hiss Masters Voice táskás gramafon, tánc és művész-lemezekkel. Rákóczi-ut 24.

Eladó egy öt éves tehén háromhetes bikaborjuval. Csobánhidi tanya 23. U. o. eselédembert január 1-re keresnek.

Eladó jókarban levő sparhelt, Jókai utca 3. Husfűstölést vállalom. Hétvezér-u. 16.

Nyilvános étkező szórakozó helyiségekben való kártyajáték szabályozása

A 39 820/1921 B. M. sz. rendelet 38 §-a alapján közrendnek és a közönség vagyonyának megóvása érdekében a következőket rendelem el:

1. §.

A Nagyszalonta megyei város területén lévő nyilvános étkező és szórakozóhelyiségekben (kávéházakban, vendéglőkben korcsmákban, stb.) a tulajdonos a közönség részére játékkártyát, vagy játéklapot csak akkor szolgálhat ki és játékot csak abban az esetben lehet folytatni, ha erre rendőrhatalmási engedélyt nyert.

2. §.

A kártyajátéki engedély megadására amely határozott, vagy határozatlan időre szólhat, a m. kir. rendőrség nagyszalontai kapitányságának vezetője jogosult, aki a már megadott engedélyt bármikor vissza is vonhatja.

3. §.

A kártyázási engedély kérelmezése a nyilvános étkező, vagy szórakozóhelyiség tulajdonosának, felelős üzembentartójának a kötelessége, aki a nyert engedélyt helyiségében szembetűnő helyen kifüggeszteni tartozik.

4. §.

Kártyázási engedélyt a 3. §-ban megjelölt oly egyén kaphat csak, akinek személye rendőri szempontból kifogás alá nem esik.

Pálinkamérők engedélyt egyáltalán nem kaphatnak.

5. §.

A kártyázási engedély amennyiben azt nem a főhelyiségre kérik, csak olyan helyiségre szólhat, amely könnyen áttekinthető.

Ha mellékhelyiség, úgy azt csak függőnnyel szabad eltakarni, kívülről működésbe hozható jelzőkészülékkel, vagy egynél több kijáráttal ellátni nem szabad.

6. §.

A nyilvános étkező, vagy szórakozó helyiség tulajdonosa felelős üzembentartója,

továbbá annak hozzátartozói és alkalmazottai saját helyiségükben a közönséggel kártyajátékot nem folytathatnak.

7. §.

Amennyiben cselekménye, vagy mulasztása súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el és a rendelet alapján 100 P-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, aki az ezen rendeletben foglalt rendelkezéseket, vagy tilalmakat megszegi.

8. §.

A rendeletbe ütköző kihágások felett elsőfokon a m. kir. rendőrség nagyszalontai kapitányságának vezetője, vagy helyettese, a m. kir. belügyminisztérium által a rendőrbüntetőbíráskodással megbízott tisztviselő, másodfokon a m. kir. rendőrség vidéki főkapitánya, harmadfokon pedig a m. kir. Belügyminiszter bírálhat.

9. §.

Ez a rendelet a kihirdetést követő 24 óra elteltével lép életbe és kifejezett megújítás nélkül 1944. évi december hó 31-ig érvényes.

Nagyszalonta, 1941. évi február hó 8.

A kapitányság vezetője:

Dr Székely Miklós sk.

m. kir. rendőrkapitány.

Fájdalomtól megtört szívvél tudatjuk, hogy a jó férj, édesapa, após, testvér és jó rokon

Csete Lajos

életének 60-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap délután 1 órakor lesz a Péterháza utca 6. sz. alatti gyászaházban tartandó emlékbeszéd után, a ref. egyház szertartása szerint.

A gyászoló család.

Finom borok kaphatók karácsonyra 25 litertől. Hitler-ut 29. 2-4

Husfűstölést vállalom. Mágori, Horthy Miklós-ut 35.

Eladó egy törzskönyvezett üszöborju. Csokonai utca 31.

Alomszalma-prést keresek használatra alomszalma préseléséhez. A préseléshez emberek is kerestetnek. Cim a kiadóban. 2-7

Értesitem a szalontai gazdákat, hogy mindennemű vetőmagot a hivatalos árban árusítok. Hegedüs Károly, Gömbös Gyula-ut 12/a. szám. 2-3

Kombinált fagyalugép, főtegelgy hegesztés elektromosan garanciával, mágnesezés hengercsiszolás, fejpadmunkák, Öntőmotor Osgyan mérnök, Békésesaba. 3-0

Elveszett Farkas Mihály (Patai-ut 1.) vásárlási könyve, petróleumjegye és fajegye. Megtaláló adja be a közérlemezéshez.

Eladó egy hosszú női bunda. Földi János-utca 13. 1-2

Jó zsalukat veszek. Pénzes, Mussolini-ut 14.

Gyékényszőnyeg kapható. Munkácsi utca 56. Ugyanott munkások felvétetnek.

Akk az üvegfonó tanfolyamra jelentkeztek, dec. 20-án, hétfőn reggel jelenjenek meg Mussolini-ut 23 sz. alatt, mert a tanítás megkezdődik.

Eladó nagy buzaszárító ponyva, két-felényilős asztal, függőlámpa, 2 kar-szék. Hétvezér-utca 76.

15-20 éves fiu éves gazdasági cselédnek felvétetik. Batthyány-utca 33. 1-3

Egy főznitudo mindenest azonnalra fel-vesz a Pápay gyógyszerár.

Bejáró mindenest, lehet fiatalabb leány is, keres Dömené, Baross-tér 1. 1-2

Eladó egy fekete hosszú télikabát. Bocskai-utca 80.

Eladó egy használt béléses bőrkabát. Kiss Ernő szíjgyártó.

Eladó egy teljesen kifogástalan finom fekete öltöny. Apter uriszabónál. 1-2

Nagy gyakorlattal bíró okleveles ápolónő beteggondozást és masszírozást vállal Bem-utca 14.

Eladó 200 kéve kóro, két kocsi búk-könyös árpaszalma. Csokonai-utca 7.

Eladó Hétvezér-utca 49. sz. ház. Érte-kezni Arany-utca 58. Bondárnál. 1-3

Eladó sürgősen egy topolyabetés ke-mény hálóberendezés. Kertmegi Sándor, Vásárhelyi-utca 11.

A gőzfürdő megnyilt! Ma délután a nők, holnap délelőtt a férfiak fürödnek